

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 102.
Račun pri poštnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Povratek Nj. Vel. kralja iz Sofije

Včeraj popoldne sta se Nj. Vel. kralj in kraljica vrnila iz Sofije v Beograd — Slovo v Sofiji je bilo prav tako prisrčno kakor sprejem

Sofija, 1. oktobra. r. Kakor sprejem je bilo tudi včerajšnje slovo jugoslovenskega kraljevskega para v Sofiji nad vse prisrčno in veličastno. Čeprav se je splošno vedelo, da bo jugoslovenski kraljevski par odpotoval iz Sofije ob 11. dopoldne, so pričele polni ulice, ki vodijo od dvorca do železniške postaje, velike množice že v jutranjih urah. Že ob 7. jutraj so zavzele hodnike vzdolž ulic Carja Borisa, Trgovske in Marije Luize, da bi se enkrat videle visoke goste in se poslovile od njih. Do 11. dopoldne se je ob poti do železniške postaje zbralo nad sto tisoč ljudi, ki so navdušeno pozdravljali Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljico Marijo ko sta se vozila v spremstvu bolgarskega kraljevskega para in mnogostevnih naših ter bolgarskih dostojanstvenikov po sofijskih ulicah.

Nj. Vel. kralj Aleksander ter kraljica Marija in bolgarski kraljevski par so se z dvorca ob 10.35 odpeljali najprej v cerkev Aleksandra Nevškega, kamor so prispeli med službo božjo, po kateri je protoprektor dr. Stevan Čankov pozdravil v navdušenem govoru visoke goste ter izrazil željo, da bi bilo započeto bratstvo delo kronano z uspehom.

Zatem sta se oba kraljevska para vrnila zopet na dvor. Ob 10.50 sta se prva odpeljala z dvorca Nj. Vel. jugoslovenski in bolgarski kralj. Sledili so nato avtomobili Nj. Vel. kraljice Marije in kraljice Ivane, princa Kirila in princese Evdoksije ter ostalega spremstva.

Od balkona dvorca do izhoda je bil postavljen špalir bolgarske vojske vseh vrst orožja. V trenutku, ko sta jugoslovenski in bolgarski kralj stopila iz dvorca, je godba zasvirla jugoslovensko in bolgarsko državno himno.

Kralj Aleksander je prijazno odzdravljajal na levo in desno množici, ki je prilajala njemu in kraljici navdušene ovacije. Kakor ulice so bila tudi okna hiš ob njih polna ljudi. Red je bil povsod vzoren. Ob vseh poti so svirale godbe učencev sofijskih šol, kakor tudi vojaške, jugoslovenske in bolgarske himne, dočim je ozračje pretrpelo viharne vzkljanje ogromne množice.

Ob 11. dopoldne je odšel s sofijske postaje izvidniški vlak, s katerim so se vozili namestnik šefa prometnega oddelka ravnateljstva bolgarskih železnic Zgurev, policijski ravnatelj Vladimir Načev, inž. Genkov, dvorni fotoreporter Kara, Stojanov in bolgarski novinar Panajot Stajčev.

Nekoliko trenutkov kasneje je odpeljal dvorni vlak z jugoslovenskim kraljevskim parom, ki sta se prej prisrčno poslovila od kralja Borisa, kraljice Ivane ter ostalih dostojanstvenikov, ki so se zbrali na postaji k slovesu.

Ves čas od Sofije pa do bolgarske meje je ob progi zbrano prebivalstvo, zlasti pa na železniških postajah, živahno pozdravljalo visoke goste. Na postajah v Petricu, Kostinbrodu in Slivnici je bila med množico ljudstva tudi šolska deca s svojimi učitelji, ki je z drugimi ljudmi ved prepevala ob prihodu dvornega vlaka jugoslovensko in bolgarsko himno.

Posebno lepo je bilo slovo na obmejni postaji v Dragomanu, kjer je napovedalo prihod vlaka pet letal, ki so ga spremljala iz Sofije do meje.

Komaj se je vlak ustavil na postaji, je izbruhnila množica v viharne ovacije, ki so se še povečale, ko je Nj. Vel. kralj Aleksander stopil iz vagona v spremstvu maršala dvorca generala Dimitrijeviča ter sprejel raport poveljnika častne čete.

Kralj se je pozdravil z zbranimi oficirji. Ko se je rokoval s podpolkovnikom Iljevim, je prišel v stik tudi z bolgarskim novinarjem Stajčevim, ki ga je pozdravil: »Tu smo, Vaše Velikanstvo, tudi častna četa bolgarskih novinarjev!

»Prijetno mi je gospodje, mu je odvrnil Nj. Vel. kralj, da se morem potem vsa zahvaliti bolgarskemu narodu za navdušen in skrajno prisrčen bratstvo sprejem v dneh našega bivanja v Bolgariji. Očarani smo nad tem sprejemom. Tudi vi imate dolžnost javnih delavcev, da delate za čim tesnejše zblizanje obeh naših narodov.«

Nj. Vel. kralju je učenka dragomanske osnovne šole izročila soplek cvetja. Po slovesu od predstavnikov oblasti in drugih oddelkov, je kralj stopil zopet v vlak, ki je odpeljal med burnim pozdravljanjem množice ob 12.20 dalje.

Točno ob 12.20 po našem času je dvorni vlak prispel v Caribrod. Z istim vlakom je prispelo v Caribrod tudi okoli 20 bolgarskih novinarjev, zastopnikov vseh sofijskih listov. Ko se je vlak ustavil, je poveljnik mesta podpolkovnik Martinović podal kralju raport, pozdravil pa so ga tudi ostali zastopniki oblasti s katerimi se je prisrčno razgovarjal. Spustil se je v razgovor tudi z bolgarskim novinarjem ter vprašal posameznike, katere liste zastopajo.

»Vaše Velikanstvo! Mi smo prvi potniki, ki smo po Vašem obisku prešli mejo brez potnega lista, mu je eden izmed njih dejal, kar je izrazil splošno veselost.

Bolgarski lokomotivi, ki sta pripeljali okrašeni z zelenjem in zastavami dvorni voz do Caribroda so med tem časom zamenjali s našima lokomotivama in točno ob 12.25 je vlak krenil dalje proti Beogradu.

V Beograd je prispel dvorni vlak ob 17.10. Na topčiderski postaji so sprejeli kralja in kraljico knez Pavle in kneginja Olga, predsednik vlade Uzunović z ostalimi ministri, vsi člani kraljeve vojne in civilne hiše ter drugi dostojanstveniki. Po pozdravu sta se kralj in kraljica odpeljala na Dedinje. Med potjo jima je množica, ki jo je zvalil solnčni dan v topčiderski park, prirejala spontane navdušene ovacije.

Komunike o razgovorih v Sofiji

O razgovorih, ki so jih imeli vodilni državniki Jugoslavije in Bolgarije v Sofiji v času obiska jugoslovenskega kraljevskega para, je bil izdan naslednji komuniké:

Predsednik bolgarske vlade Georgijev, jugoslovenski zunanji minister Jevtić in bolgarski zunanji minister Batolov so včeraj nadaljevali razgovore o vprašanjih, o katerih so razpravljali na predvčerajšnji konferenci v avdienci pri Nj. Vel. kralju Aleksandru in kralju Borisu.

Ti razgovori, ki so se nanašali na vprašanja obeh držav, kakor tudi na vprašanja njihovega vzajemnega sodelovanja, so se končali v popolni iskrenosti, zaupanju in prijateljskem razpoloženju.

Ministri so z zadovoljstvom ugotovili, da so nedavno sklenjene veteranske konvencije in trgovinska pogodba rodile odlične sadove, kar dopušča upanje, da se bodo med Jugosla-

vijo in Bolgarsko razvili najtesnejši gospodarski odnosi.

Da bi se gospodarski stiki med obeh sosednjima državama še bolj rospesili in okrepili, so ministri sklenili, da je treba v najkrajšem času otvoriti nove prehodne točke na meji, in sicer eno točko severno, dve točki pa južno od črte Caribrod-Dragoman. Na podlagi tega se obe stranki zavezuje, da bosta izdali vse potrebne ukrepe za ureditev cest na področju teh novih prehodov.

Ministri so se nadalje sporazumeli, da je treba v zadnjem času že itak omiljene formalnosti potnih listin še bolj poenostaviti in tako olajšati promet in stike med Bolgari in Jugoslovenci, kar bo še bolj pospešilo prijateljske in prisrčne zveze med obema narodoma. Zleč, da okrepe tudi gospodarske stike med obema bratškima in sosednjima narodoma, so ministri sklenili, naj se brez odlašanja prouči finančna in tehnična stran vprašanja o spojitvi bolgarskih in jugoslovenskih železniških prog severno in južno od črte Caribrod-Dragoman, zlasti pri Vidinu in Negotinu ter pri Gjuševu in Kumanovu.

Ministri so končno podčrtali, da je treba čimprej izdati potrebne ukrepe za okrepitev kulturnih stikov med obema narodoma, ki sta si tako bližnja drug drugemu in ki že leto dni ne nehata iskreno in spontano manifestirati svoja skupna in bratska čustva.

Poljska in vzhodni pakt

Poljska noče prevzeti nobenih obveznosti v Podunavju in je zato proti sodelovanju ČSR pri vzhodnem paktu

Praga, 1. oktobra. d. Poljski odgovor na povabilo Francije za pristop k vzhodnemu paktu doslej še ni bil objavljen. V kolikor je znana njegova vsebina, vsebuje kritiko načrta vzhodnega pakta ter protipredloge.

Poljska vlada smatra, da obstojata prav za prav vzhodni problem, pri katerem so zainteresirane Rusija, Poljska, Nemčija in baltičske države, in južno-vzhodni problem, ki se tiče predvsem Podunavja. Podunavsko vprašanje smatra Poljska za mnogo bolj zapleteno kakor vzhodni problem in priporoča, naj se vzhodni pakt ne obremenjuje s skrbjo za Podunavje. To bi se zgodilo po njenem mnenju, če bi se pritegnila k vzhodnemu paktu Češkoslovaška, katere interesi so usmerjeni proti jugu v Avstrijo, na Madžarsko, v Rumunijo in Jugoslavijo. S pritegnitvijo Češkoslovaške k vzhodnemu paktu bi prišli po poljskem mnenju njegovi podpisniki v zvezo s podunavskim vprašanjem, kar jim vsekakor ne bi moglo biti ljubo. Zato bi bilo bolj primerno, kakor pravi poljski odgovor, če bi se priporočilo Češkoslovaški, naj ne sodeluje pri vzhodnem paktu.

Poljski odgovor, ki se v splošnem smatra diplomatsko kot korekten, navaja vzroke zaradi katerih naj bi Češkoslovaška ne sodelovala pri vzhodnem paktu, ki pa niso preveč prepričevalni, zaradi česar iščejo povod zanje drugod. Vzhodni pakt naj bi analogno kakor locarnski zapadni pakt vseboval kolektivno jamstvo za meje držav, ki bi ga podpisale Rusija, Češkoslovaška in baltičske države so se izjavile sporazumne z vzhodnim paktom in na ta način tudi s sedanjimi mejami, dočim ga Nemčija odklanja. Poljska pa pristaja nanj v kolikor se tiče meje z Rusijo, Poljsko in Nemčijo. Napram tem državam je namreč Poljska doslej svoj maksimum, ker so v njeni posesti obširna ukrajinska področja, pokrajine z močno nemško manjšino, koridor in končno čisto litovsko ozemlje okoli Vilne. Meje napram Češkoslovaški so bile tako določene, da Poljske niso povsem zadovoljile. Kakor se zdi, v Varšavi niso pripravljeni priznati v polni meri meje Češkoslovaške zaradi česar jo hočejo izločiti iz vzhodnega pakta. Za Poljsko bi bilo seveda zelo dobrodošlo, če bi bile priznane njene sedanje meje z Rusijo, Nemčijo in Litvo, dočim bi imela napram Češkoslovaški nprste roke. Poljska pa nima samo teh pomislekov proti načrtu vzhodnega pakta. Kakor poroča v »Echu de Paris« Pertinax, je stališče poljske vlade naslednje:

1. Poljska zahteva, naj se tudi Nemčija pridruži vzhodnemu paktu kakor tudi da se v okvir dogovorov sprejme v januarja sklenjena poljsko-nemška pogodba.
2. Poljska noče prevzeti nobenih obveznosti proti Litvi.
3. Poljska je pripravljena šele po temeljiti proučitvi zadeve prevzeti morebitne obveznosti napram Češkoslovaški.
V Podunavju noče Poljska v nobenem primeru nastopiti proti katerikoli državi

To pomeni: kakor pristavlja Pertinax, da Poljska ni pripravljena prevzeti kakakega jamstva za zaščito češkoslovaške meje proti Madžarski ali pa sploh nastopiti kakorkoli proti Madžarski.

4. Poljska vlada je nadalje mnenja, da dosedanje bilateralne pogodbe za vzdrževanje miru popolnoma zadostujejo.

Za stališče Poljske je značilno, da so zunanje ministru Becku priredili včeraj ob povratku iz Zeneve na vseh poljskih železniških postajah kjer se je ustavil njegov vlak, velike slovesne sprejeme. Posebno veličasten sprejem je bil v Varšavi, kjer so se ga udeležile poleg zveze legionarjev tudi vse ostale nacionalne organizacije. Te manifestacije naj bi dokazale, kakor pravijo objavljeni proglaš, da odobrava poljsko prebivalstvo stališče, ki ga je zavzela poljska delegacija v Zenevi, ko je odklonila vmešavanje tretjih držav v svoje notranje zadeve.

Francoski komentarji

Pariz, 1. oktobra. d. Listi se mnogo bavijo a poljsko noto o vzhodnem paktu in o izpremenjenih odnosih med Poljsko in Francijo. »L'Œuvre« piše, da ne bi nihče mislil kritikovati Poljske, ki ima polno pravico za politiko, kakor se ji zdi primerna, če bi ne šlo za popolnoma novo orientacijo poljske zunanje politike. Francoska vlada bo bržkone Poljski predložila glede na njeno noto več vprašanj, predvsem, kakšno stališče naj zavzema franco-sko-poljska zveza v novem položaju, ki ga namerava ustvariti poljska vlada.

Tudi socialistični »Populaire« meni, da je temelj sedanje varšavske politike poljsko-nemška pogodba. Razen tega pričakuje list, da bo Poljska bržkone šele po obisku Gömbösa v Varšavi prešla javno v tabor revizionistov.

»Le Jour« piše, da se odstavki poljske note, ki se tičejo Češkoslovaške in Litve, ne morejo zagovarjati. V splošnem izražajo listi mnenje, da stališče Poljske in Nemčije napram vzhodnemu paktu ne bo zadržalo zainteresiranih držav v nadaljnjih prizadevanjih za njegovo uresničenje.

Izpremembe v francoski diplomaciji

Pariz, 1. oktobra. d. »Homme Libre« poroča, da namerava zunanji minister Barthou izvršiti večje izpremembe v diplomatski službi. Dosedanji poslanik de Chambrun bo po njegovem posetu v Rimu zapustil svoje dosedanje službeno mesto in odpotoval za poslanika v Bruselj kjer bo nadomestil sedanjega francoskega poslanika Claudela, ki bo bržkone upokojen. De Chambrunov naslednik v Rimu bo najbrže vrhovni rezident v Maroku Poncet, čegar mesto v Maroku bo prevzel bivši nariški policijski prefekt Chienne.

Jernej Vengust

Ljubljana, 1. oktobra. Na drugem mestu poročamo o tragični smrti znanega gasilskega prvaka in javnega delavca v Celju g. Jerneja Vengusta. Pokojni je bil rojen 4. avgusta l. 1878. v Ljubčini pri Celju. Po absolviranju meščanske šole je vstopil v državno službo in je zaradi svoje vestnosti in marljivosti napredoval do poštnega kontrolorja. Kakor je bil vreden in vzoren v službi, tako je bil tudi priden kakor čebelica v društvenem življenju in je zlasti veljal za sijajnega or-

ganizatorja. Udeleževal se je posebno na gasilskem polju. Takoj po prevratu je služboval v Radgoni, ki je bila še takrat zelo nemščurska in tudi tamošnje gasilsko društvo je bilo popolnoma v nemških rokah. Z njegovim prihodom so se pa razmere temeljito izpremenile in kmalu je bilo društvo zavezno nacionalno. Iz Radgone je prišel Jernej Vengust v Celje kjer je najprej sodeloval pri gabskih gasilcih pozneje in vse do zadnjega pa je bil župni tajnik celjske gasilske župe. Kot vzoren delavec je bil l. 1926 sprejet tudi med člane ljubljanske gasilske zveze in postal je tudi prvi podstarešina prejšnje Jugoslovenske gasilske zve-

ze, a pozneje tudi prvi podstarešina nove Jugoslovenske gasilske zajednice ter obenem tudi član uprave odbora saveza v Beogradu. V priznanje zaslug je bil tudi imenovan za častnega člana bivše gasilske zveze ter raznih gasilskih organizacij tako češkoslovaške in poljske gasilske zveze in njegova prasa so krasila mnoga odlikovanja, med njimi tudi več inozemskih.

Težak udarec je zadel z Vengustovo smrtjo poleg jugoslovenskega gasilstva še druge organizacije, ki je v njih pokojni z vso njemu lastno marljivostjo in požrtvovalnostjo deloval. Posebno globoko je pretrpela vest o njegovi tragični smrti pokojnikovove tovariše rezervne častnike, člane bivše uprave ljubljanskega pododbora združenja rezervnih oficirjev in ratnikov, ki je bila obenem odbor za postavitve spomenika kralju Petru v Ljubljani. Kdor je delal s pokojnikom Vengustom v teh dveh organizacijah posebno v odboru za postavitve spomenika kralju Petru, kjer so bili potrebni moške treznega pogleda in železne volje, bo razumel kako globoko vrzel je zarezala njegova smrt v naše društveno in javno življenje. Vedno vreden, točen, priazen, postrežljiv in požrtvovalen je bil pokojni močna opora odbora za postavitve spomenika kralju Petru v Ljubljani, ki je opravil z njegovo izdatno pomočjo za naše razmere naravnost ogromno delo. Pokojni Vengust je bil živa vez med rezervnimi častniki v Ljubljani in Celju.

Za pokojnim žalujejo žena in trije sinovi, dva študirata v Ljubljani na gimnaziji, tretji pa pravo na univerzi. Ponesrečenovo truplo so prepeljali v garažo reševalne postaje, kjer leži na mrtvaškem odru. K večnemu počitku spremijo draga gasilski pokojnik množice njegovih prijateljev in znancev jutri ob 16.30 izpred mestnega poglavarstva v Celju na mestno pokopališče. Na celjskem magistratu in na gasilskem domu vihrata v znak žalosti žalni zastavi.

Naj bo vzornemu možu lahka zemlja, na kateri je s tolikim veseljem in s tako trdnim vero v življenje delal. Njegovim svojcem naše iskreno sožalje.

Rudolf Debevec umrl

Kamnik, 30. oktobra. Z gasilskega doma v Kamniku se tu-robovno vije črna zastava. Tam, nasproti pa leži v postelji Rudolf Debevec, posestnik in bivši načelnik Meščanske korporacije — mrtev...

Z Debevcem so se vrste starih Kamničanov zopet zredile, odšel je mož dela, postojanek, ki je pretežno del svojega življenja žrtvoval za gospodarsko dobrobit Kamničanov.

Zvedeli smo, da je bolan že od aprila meseca, govorili so, da je njegovo stanje brezupno, da čakajo katastrofe.

Vendar je Debevec bil smrtni boj še šest mesecev, dolgih — mučnih. Z najsrbnejšo zdravniško nego mu niso mogli rešiti življenja.

V brezprimernem trpljenju si je želel odrešenja in je prišlo danes, v nedeljo, ob pol 9. dopoldne.

Po astmi je nastopilo oslabiljenje srca in vodenica, bolezn, ki ju človek v 60. letih težko kljubuje.

Na »staro postco«, kjer ima ga, vdova Franca restavracijo, hodijo neprestano znanci in prijatelji od blizu in daleč, da še poslednjič vidijo moža, ki je storil za Kamnik mnogo dobrega, čeravno je sam čisto krat občutil, da je nevaležnost plačilo sveta.

Rudolf Debevec je bil kremenit značaj, postojanek in od nekdanj vnet pristaž jugo-slovenske misli.

Rodi se je 15. aprila 1874 v Kamniku kot sin nadpostarja. Služboval je kot sodni oficijant v Kamniku, kot takega ga je Avstrija upokojila leta 1912 zaradi soudeležbe pri požigu avstrijske črno-žolte zastave, ki je visela raz hiše, kjer je stanoval c. in kr glavar.

Kot odlični narodnjak je bil član vseh društev Sokola Citalnice, Lire, Gas. društva in J. N. S.

Kot gospodarskega delavca ga najdemo trikrat kot načelnika Mešč. korporacije, za

katero je žrtvoval ves svoj čas.

Nestete boje in krize v lesni industriji je prestopal in še lani so ga zopet postavili na čelo tej največji gospodarski instituciji v Kamniku. Z veseljem se je zopet lotil dela, a le kratko je bilo to pot njegovo udeležbo vanje — že na bolniški postelji je odločil odgovorno mesto načelnika.

Ob mrtvaški postelji obkrojujejo pokojnika ga, vdova Franca, sin Božo, knjigovodja lj. Stavbne družbe, hčerka Nada in sestra ga. Lenček.

Odšel je v boljše življenje, tja, kjer ni zlobe in zavisti, tja, kjer se snidemo nek-daj vsi...

Rešen nečloveškega trpljenja zadnjih mesecev bo počival na lepem žalah, kamor ga odneso v torek ob 4. popoldne. Rodna gruda ga bo krila, zemlja, ljuba in domača, ki jo je tako ljubil.

Mir je mož, postojanek — in ni ga več! Misl njegovemu izmučenemu telesu, po koj njegovi blagi duši!

R. K.

Pomožna vojaška služba na Poljskem

Varšava, 1. oktobra. d. Državni predsednik Moscicki je izdal naredbo, a katero se uvaža obvezna pomožna vojaška služba. Na podlagi te odredbe se morajo vsi moški od 17. do 60. leta starosti ter vse ženske od 19. do 45. leta udeleževati predpisanih vaj, kadar so pozvani. Podrobna določila za to vezbanje izdelujejo vojaški strokovnjaki. Ze sedaj je gotovo, da bodo organizirani v vojaški pomožni službi oddelki za promet, telefon, brzojav, radio, za zaščito proti napadom iz zraka in v plini, za tehnično pomoč, za gasilstvo in končno za zdravstveno službo. Uporaba teh pomožnih sil je predvsem določena za čas vojne ali pa v primeru mobilizacije. Službo bodo morali seveda opravljati tudi v mirnem času, v kolikor ne spadajo poseamezniki v aktivno vojsko. Izvezti so iz vojaške pomožne službe samo duhovniki, člani parlamenta in bolniki, ki se pa morajo izkazati z zdravniškim spretevalom, da niso za njo sposobni. Vojaška pomožna služba bo kakor navadna vojaška služba podrejena prav strogi disciplini in absolutni pokorščini. Prestopki se morejo kaznovati z ječo do enega leta in z globami do 5.000 zlotov.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2302.63—2313.99 Berlin 1363.47—1374.27 Bruselj 794.68—798.62 Curih 1108.35—1113.85 London 166.86—168.47 New York 3341.61—3369.87 Pariz 263.93—225.05 Praga 141.56—142.42 Trst 290.79—292.19 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.40—8.50.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih: Pariz 20.205 London 15.09, New York 304 Bruselj 71.70, Milan 26.28, Madrid 41.875, Amsterdam 207.75, Berlin 123.2, Dunaj 56.9, Praga 12.78, Varšava 57.925

Skrivnost belega čevlja

— Doktor Janney! — je vzkliknil eden in se vzravnaval.

Kirurg se je obrnil in ga vprašujoče pogledal. — Kaj je? — Nervozno je potisnil streljivo v stran in odšel k operacijski mizi. Že je stal sklonjen nad nepremičnim telesom. Odstranil je belo tančico in prijel starko za vrat. Ellery je videl, kako se je zdrnil, kakor ga bi bil kdo udaril.

Ne da bi dvignil glavo, je spregovoril doktor Janney samo dve besedi: — Andrej! Pulmotor! — Oba asistenta in vse štiri streljive so se podvžali, da bi izpolnili njegovo povelje. Komaj sta utihnili njegovi besedi, že so prinesli velik ozek valjar in začelo se je obupno delo. Ena izmed streljiv je podala doktorju Janneyu majhen svetel predmet. Nasilno je odprl bolnici usta in ji nastal pred njo zrcalo. Zamolklo je zaklel in vrgel zrcalo proč, potem je pa pograbil injekcijsko brizgalico, ki mu jo je podala druga streljiva. Do polovice je odgrnil teko stare žene in ji zasadil konico brizgalke v telo tik nad srcem. Pulmotor je pa že deloval in potiskal kisik v starkino pljuča.

Na galeriji so se sedele nepremično streljive in medicinci, doktor Dunning, njegova hči, Filip Morehouse, doktor Minchen in Ellery. V amfiteatru je vladala grobna tišina, slišalo se je samo, kako deluje pulmotor.

Čez 15 minut, točno rečeno ob 11.05 — Ellery je mehanično pogledal na uro — se je nad operacijsko mizo sklo-

njeni doktor Janney vzravnaval, se obrnil in srdito pokazal s kazalcem na doktorja Minchena. Ravnotej bolnice je molče vstal in odhitel skozi vrata v zadnji steni galerije. V naslednjem hipu je planil v operacijsko dvorano in že je bil pred operacijsko mizo. Janney je odstopil in pokazal s prstom molče na vrat stare dame.

Minchen je smrtno prebledel. — Kakor prej Janney, je tudi on stopil korak nazaj in se obrnil. Pokazal je s prstom na Elleryja, ki je sedel kakor okamenel na svojem stolu.

Ellery je vstal in njegove ustnice so pričale, da bi rad kriknil eno samo besedo.

Ta beseda je bila:
Umor?

V.

ZADAVLJENA!

Ellery ni več čutil tistega odpora, ki ga je prešinjal, ko je gledal priprave za napad na umrlo žensko telo. Zdaj je bil prepričan, da je življenje že ugasnilo, čeprav so se zdravniki in streljive že sukali okrog stare dame, ko je odprl vrata v operacijsko dvorano. Bolnica, ki je še malo prej živel, je bila mrtva. In umrla je nasilne smrti. Nasilna smrt je bila pa nekaj navadnega za pisatelja zagonetnih zločinov, neoficijelnega raziskovalca zločinov in sina policijskega inspektorja.

Ni se žuril, počasi je stopil k operacijski mizi. Janney je dvignil oči in namršil obrvi. Zunaj morate ostati, Queen. — Obrnil se je zopet k operacijski mizi in videti je bilo, da na Elleryja ne misli več.

— Doktor Janney, — se je oglašil Minchen.

— Kaj je?

— Queen je član policijskega departementa, — je hitel Minchen prepričevati svojega tovariša. — On je sin inspektorja Queena in pomagal je pojasniti že celo vrsto zagonetnih zločinov. Morda bi mogel...

— Oh! Srepe, razburjene Janneyeve oči so se zapile v Elleryja. — To je nekaj drugega. Storitve svojo dolžnost, Queen. Kakor vam drago. Mnogo dela imam.

Ellery se je ozrl na galerijo. Vsi tam sedeči so vstali. Doktor Dunning in njegova hči sta že hitela po stopnicah v operacijsko dvorano.

— Samo trenutek, prosim! Elleryjev glas je zadonel kristalno čisto po amfiteatru. — Želim, da ostanete na galeriji vsi, dokler ne pride policija in vam ne dovolijo oditi.

— Neumnost! Policija? Čemu ne-ki? — je vzkliknil Dunning ves blede. Hči mu je položila roko na ramo.

Ellery je odgovoril, ne da bi povzdignil glas: — Gospa Doornova je bila umorjena, doktor. — Doktor Dunning je onemel in prijel hčerko za roko. Vsa iz sebe sta odšla dol v prednji del galerije. Govoriti nista mogla.

Ellery se je vrnil k Minchenu in mu dejal tiho: To stori takoj, John.

— Poskrbi, da bodo vrata bolnice takoj zaprta. Naj kdo neopaženo po-

— Karkoli mi naročiš, bo storjeno. Izve, kdo je odšel iz bolnice zadnje pol ure, bodisi bolnik ali uslužbenec, kdorkoli. To je važno. Telefoniraj mojemu očetu na policijsko ravnanstvo. Zveži se z najbližjim policijskim komisarjatom in povej, kaj se je zgodilo. Si razumel?

Minchen je odhitel.

SLUŽKINJA

ali postrežnico za par ur dnevnno, pošteno, vajeno tudi kuhanja, sprejemem takoj. — Pod Rožnikom, Cesta I, št. 9 (vila Jax).

STARO POHIŠTVO

poceni prodam dne 2. in 3. oktobra od 9.—12. in od 2.—5. ure — Javno skladišče, Tyrševa cesta 34 (dvorišče) levo, pri mostiču). 2961

NE POSILJAMO

SAMO PROSPEKTA Za Din 10.— (znamke) dobite bogato izbiro obširnih ženitnih ponudb. — Javite svoje zahteve — »Daruvračanu«, Darubar. 2963

SPALNICA

(šperana), psiha z ogledalom — naprodaj za 2000.— Din. — Bitene, mizar, Gosposka ulica 10. 2931

IZBRANA JABOLKA

v zabojih 30 do 40 kg prodaja po Din 2.— »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7. Telefon št. 2506. 2968

DVOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo in pritlikinami oddam z novembrom za mesečno 350.— Din. — Zgornja šiška št. 205 (poleg gasilnega doma). 2966

SOBO ZA PISARNO opremljeno ali neopremljeno, s souporabo predsobe, takoj oddam. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Udobno 2965«.

PUMPARCE

modne plače, najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/1

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim slastkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska a. 6

Če oddajate ali iščete stanovanje oglašite v »Slovenem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

POSLOJLA DAJAMO državnim in samoupravnim uradnikom! — Pišite pod »Denar 2962« na upravo »Slovenskega Naroda«. — Priložite Din 3.—!

NAMIZNA JABOLKA v zabojih 30 do 40 kg prodaja po najnižjih cenah »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7. Telefon 2506. 2930

POZOR LETOVISČARJI IN SMUČARJI! Na Bledu prodam lepo hišico (alično vili), 5 sob, kuhinja, vodovod, elektrika, klet, veranda, lep vrt, ne daleč od jezera. Prodajam kompletno ali brez inventarja, radi odpotovanja. Za sezijo se vedno lahko odda. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Ugoden nakup 2946«.

Ellery je stopil naprej in se ustavil malo v stran. Z zanimanjem je opazoval, kako se sučejo zdravniki okrog trupla stare dame. Toda na prvi pogled je spoznal, da ni nobenega upanja, da bi jo obudili. Ustanoviteljica bolnice, milijonarka, pokroviteljica številnih dobroteljskih ustanov, imenitna dama, ki je odločala o sreči tolikih ljudi, je bila mrtva, vsaka pomoč je bila zaman.

— Je kaj upanja? — je vprašal tiho Janneya.

— Nobenega. Vse je zaman. Mrtva je. — Bila je mrtva že pred pol ure. Že ko so jo pripeljali v operacijsko dvorano, je bila mrtva. — Zdravnikov glas je zvenel tako čudno, kakor da govori o truplu siromaka, pokopanega tam nekje v najbolj skritem kotu pokopališča.

— Kaj jo je ubilo?

Janney se je vzravnaval. Odložil je masko in ni takoj odgovoril Elleryju. Namignil je svojima asistentoma in odkimal pomembno z glavo. Zdravnik sta molče postavila pulmotor na stol. Streljiva, ki ji je bil obraz kakor okamenel, je pobrala ruho, da bi pokrila starkino truplo.

Ellery se je zdrnil, ko se je Janney obrnil k njemu. Zdravniku so se tresle ustnice. Njegov obraz je bil pepelasto siv.

— Bila je zadavljena! — je spravil iz sebe. — Bože moj!

Obrnil se je v stran in segel z drhtečimi prsti v žep pod plaščem po cigareto.

Te nesrečne tučke.

Gospa: »Ali ste perfektna kuharica?«

Služkinja: »Milostiva, takih jedi še nisem kuhala, drugače pa znam vse.«

Jubilej rukih brezbožnikov

Letos proslavi Zveza brezbožnikov v Rusiji desetletnico svojega obstoja. Za proslavo izide »Krasnaja (rdeča) knjiga«, v kateri bodo objavljene slike in življenjski voditelji brezbožniškega pokreta in njihova imena bodo vpisana v spominsko knjigo brezbožniškega muzeja v Moskvi. V jubilejnih dneh se bo vršil mednarodni kongres brezbožnikov. Njegov program bosta določila komunistična internacionala in politični oddelek sovjetske vlade. Zveza brezbožnikov je hotela izdati tudi več sto milijonov brezbožniških pošttnih znamk, ki naj bi prišle v promet, toda dopisniki inozemskih listov v Moskvi so opozorili na to mednarodno pravno filatelijo v Zenevi, ki je intervenirala pri mednarodni poštni zvezi v Zenevi. Na ta pritisk so komunisti svojo namero opustili.

Namestnik poglavarja ruske pravoslavne cerkve metropolit kazanski in svijaški Kiril je baje umrl v izgnanstvu. Njegovemu namestniku, metropolitu moskovskemu in kolomenskemu Sergeju, je čezvračajka prepovedala vsak cerkveni tisk ne samo z rusko cerkvijo v emigraciji, temveč tudi z rusko cerkvijo v Rusiji in z njenimi škofi. Glavno svetišče pravoslavnih Rusov Uspenski sobor v Kremu namestnik pravoslavne cerkve je bila zgrajena l. 1326, leta 1479 so jo pa prezidali in preuredili po načrtih arhitekta Aristotela Fionaretija. Od leta 1489 so kronali v nji ruske carje.

Nov način izdelave ličnega pudra

ANICA, DANDANES SE RESNIČNO ELEGANTNE ŽENE NE PUDRAJO STALNO: ONE UPORABLAJO NOV PUDER S SMETANOVNO PENO. POIZKUSI GA!

O! MENI SE NOS VEDNO BLEŠTI.

KAJ? ALI NI ČUDOVITA RAZLIKA?

DA, IN VES DAN SE DRŽI. TO JE SEDAJ SENZACIJA.

Nenavadni laboratorijski poizkusi, napravljeni z novo formulo pudra za lice, so definitivno dokazali, da more sedaj vsaka žena napraviti svojo polt prekrasno in mladostno ter popolnoma odpraviti blesk na nosu, pege in druge nedostatke svoje polti. Sestavina, ki povzroči to ogromno razliko, se imenuje smetanova pena. Ona učinkuje tako, da se puder obdrži ves dan in to celo v vetru in deževnem vremenu, kakor tudi v kljub potenja pri plesu ali sportu.

Vse pravice do tega novega presenetljivega recepta si je pridobila trdka Tokalon za ves svet. Sedaj je v pudru Tokalon smetanova pena znanstveno na patentiran način ter v strogo odmerjenih porcijah zmehšana s finim na zraku posušenim pudrom. Poizkusite še danes škatico pudra Tokalon, edinega pudra za lice s smetanovo peno. Naglo in očitno zboljšanje Vaše zunanjosti bo zbudilo presenečenje in zavist Vaših prijateljic.

Prvovrstna PORTUGALKA

Štajerski sladki vinski MOST, izredno dober CVICEK po dinarjev 12.— liter v RESTAVRACIJI

hotela „Metropol“ (Miklič)

»PROKLETSTVO LJUBEZNI« pretresljivi roman v dveh delih imamo na zalogi še nekaj vezanih izvodov po znižani ceni 40 Din. Naroča se pri upravi »Slov. Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5. Z naročilom je poslani znesek.

ZAJEDNIČNO STAREŠINSTVO sporoča vsem gasilskim župam in četam pretužno vest, da je včeraj nenadoma preminul v starosti 56 let njegov mnogoletni vrli sodelavec, tovariš

Jernej Vengust

poštni kontrolor, prvi podstarešina Gasilske zajednice Dravske banovine, član savezne uprave, častni član čehoslovenske in poljske gasilske zveze in drugih evropskih gasilskih federacij.

Pogreb dragega nam pokojnika se bo vršil iz gasilskega doma v Celju v torek, dne 2. oktobra 1934 na mestno pokopališče.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1934.

Gasilska zajednica Dravske banovine

V veliki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgem trpljenju danes za vedno zaprl svoje trudne oči v 60. letu starosti soprog, oče, brat in stric, gospod

Rudolf Debevec

posestnik in bivši načelnik Meščanske korporacije v Kamniku

Pogreb pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti, Kamnik, Majstrova ulica št. 10, v torek dne 2. oktobra 1934 ob štirih popoldne na pokopališče na Žalah.

Pokojnika priporočamo v tiho molitev.

Kamnik, dne 30. septembra 1934.

Franja, žena — Božo, sin — Nada, hčerka — Hana Lenček, sestra, ter vse ostalo sorodstvo.